

MVDr. Munková Jana & airedalský teriér Hassko záchrannárske duo

Pani doktorka, ako ste sa dostali k veterinárnej medicíne a kde teraz pracujete?

– Ak je pravda, že jablko nepadá ďaleko od stromu, tak toto je zrejme jedna z vlastností, ktorými sa od jablč líšim ;-). Keď som mala 4 roky, rozhodla som sa, že toto raz bude moje povolanie. Rodičia neboli vôbec nadšení, no o pár rokov som vyštudovala FVL VFU Brno.

Pracujem na klinike Planet v Bratislave, kde sa okrem iného venujem hlavne internej medicíne, ultrasonografii a medicíne drobných cicavcov.

Ako a kedy ste sa dostali k cvičeniu záchrannárstva?

– Aj tento príbeh sa začína v detstve. Pamätám si, ako nám na základnej škole prišli policajti predviesť prácu služobných psov. Nemecký ovčiak našiel ukrytú drogu a dostal za to loptičku. Bola som uchvátená tým, aký je psí nos nenahraditeľný, ako dokáže človeku pomôcť a ako to toho psíka baví. Rozhodla som sa, že aj ja raz budem mať psa, ktorý bude pomáhať. Tomu som neskôr prispôsobila aj výber šteňaťa a skontaktovala som Bratislavskú kynologickú záchrannársku brigádu (BKZB), ktorej som členkou. Výber plemena pre mňa nebola ťažká úloha – vždy som inklinovala k hrubosrstým teriérom a medzi nimi bol na záchrannárske účely najvhodnejší práve ten najväčší. Airedaleteriéri sa vďaka svojej húževnatosti a odvahe už počas vojny využívali na rôzne práce, aj na vyhľadávanie ranených. Napriek tomu ich medzi záchrannármi nie je mnoho. Mój erdel sa volá Hassko Zlatý most a má 6 rokov.

Ako často trénujete a ako prebieha bežný tréning?

– Záchrannárska kynológia zahŕňa dve hlavné časti – poslušnosť a špeciálnu prácu (vyhľadávanie v ruinách a v lese a stopy). V BKZB máme pravidelne jeden tréning poslušnosti a jeden tréning vyhľadávania za týždeň. My ale trénujeme podstatne častejšie, počas pretekovej sezóny aj denne.

Na tréningu poslušnosti sa učia psi zvládať rôzne prekážky a niektoré predpísané cviky, ktoré sú reálne využiteľné aj v praxi. Musia napríklad prejsť po rebríku, po pohyblivých

plošinách, aporťovať akýkoľvek predmet či zvládať presné vysielanie do rôznych smerov.

Spočiatku šteňaťko trénuje len označovanie osôb (najobvyklejším spôsobom je štekávanie, ale existujú aj iné). Psík musí pochopiť, že vytúženú odmenu dostane, keď na osobu bude vytrvalo štekať. Neskôr sa začína veľmi postupne učiť využívať svoj nos, behať ďalej od psovoda a zvládnuť samostatne stále zložitejšie situácie. Na bežnom tréningu teda trénuje každý psík inak. Každý z nás je zároveň aj figu-

rantom. Psovod poučí figuranta, kam sa má schovať, ako sa má pri príchode psa správať a ako ho má presne odmeniť. Väčšinu tréningu teda preležíte niekde v lese či v kanále a figurujete ostatným. 😊

Aké vlastnosti musí mať pes, aby bol vhodný na túto prácu? Sú na to špeciálne plemená?

– Jedinou skutočne nevyhnutnou vlastnosťou je čuch, a ten má každý pes. 😊 Je ale vhodnejšie vybrať psíka, ktorý má fyzické predpoklady pre zvládanie náročných terénov či dlhých vzdialeností. Je veľkou výhodou, ak má pes niečo extrémne rád, či už pamlsky alebo hračku – každý pes hľadá stratených len preto, že verí, že od nich dostane odmenu. Špeciálne záchrannárske plemená teda neexistujú. Pre dobrú cvičiteľnosť sa často využívajú rôzne druhy retrieverov, border kólie, nemeckí ovčiáci a v poslednom čase prevažuje hlavne kvôli vysokým nárokom na poslušnosť belgický ovčiak malinois. Občas sa ale objavia aj menšie plemená. V BKZB máme napríklad veľmi šikovného corgiho, ktorý má zložené aj najvyššie skúšky.

Ako často súťažíte a aké sú vaše najväčšie úspechy?

– Vrcholových pretekov, ktoré organizuje IRO (International RescueDogOrganisation), nie je v okolitých krajinách mnoho. Obvykle absolvujeme 2–3 za rok. Medzitým sa zúčastňujeme pár menších pretekov v ČR. Okrem záchrannárskej kynológie raz ročne zabrdneme aj do tej športovej na českých majstrovstvách erdelov. Celoročná príprava ale smeruje k tomu najdôležitejšiemu podujatiu v roku, ktorými sú majstrovstvá sveta. Minulý rok sme sa s Hasskom stali

vicemajstrami Maďarska, majstrami ČR, víťazmi Poháru plemien, obsadili sme 8. miesto na majstrovstvách sveta a Hasso sa stal airedale teriérom roka.

Zúčastňujete sa aj reálnych záchranných akcií?

– Áno, zúčastňujeme sa aj pátrania po stratených osobách. Je to iná činnosť ako šport. Kládne určité nároky aj na psovoda a nasadenie psa prebieha inak ako na skúškach.

Pôsobíte aj v zahraničí?

– Všetky vrcholové podujatia sa konajú v zahraničí a často chodievame do zahraničia aj trénovať. Slovensko nedisponuje komplexným modulom potrebným na nasadenie pri záchranných prácach v zahraničí.

Aké máte ciele do budúcnosti?

– Udržať si dobrú formu, vylepšiť nedostatky a hlavne si prajem, aby Hasskovi zdravie dovolilo pracovať do vysokého veku.

Čo by ste poradili ľuďom, ktorí by chceli tento šport robiť a s akými problémami sa stretávajú?

– Najväčším problémom býva vytrvalosť. Výcvik psa trvá dlho a ľudia sú netrpezliví. Treba si uvedomiť, že aj ten najlepší záchrannársky pes sa učí celý život – tak ako my, veterinári :-). Ak niekoho záchrannárska kynológia láka, určite to treba vyskúšať!

Ďakujem vám za rozhovor a prajem veľa ďalších úspechov!

MVDr. Hana Blanáriková
členka redakčnej rady VŽ

